
Hans Majestæt Urkokken

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Hans Majestæt Urkokken

4

Hans Majestæt Urkokken

Hans Majestæt Urkokken

Jyllandspostens kronik d. 8/4 1943

Hans Majestæt Urkokken

Sognepræst Kaj Munk anmelder Kaj Westerskovs Bog om Urfuglen

HELT tilfreds med Kaj Westerskovs Bog om Urfuglen er man vel ikke. Han har ikke undgaaet Gentagelser, og det har knebet at holde Mandstugt i det uhyre Stof, der med Flid er samlet sammen. Sprogets Kurs er ikke ganske støt; der er lovlige tykt med Fremmedord; og er det pedantisk, at man ikke kan blive Kammerat med Udtryk som »jeg er blevet fortalt«? Den gamle Dansklærer kommer op i en; man griber efter det røde Blæk for at rette til »det er blevet mig fortalt«. Hr. Westerskov undskylder sig med Ungdom. Hvor gammel er han da? Og for Resten er det jo en Sygdom, der er Raad for. Bogen kunde godt have ventet et Par Aar.

Men naar der er skumlet lidt i Krogene over disse Ting, vil vi gerne udtrykke vort Velbehag med, at Konsistorialraaden er taget under grundig Behandling. Og det maa man vedgaa. Her gik man og troede, man var urfuglesagkyndig, og saa kommer saadan en Bog og gør en til Analfabet. Og Løgn er alt for lidt af, hvad der staar i Bogen. Det vilde have livet op i en Jægerbog med et Par Oplysninger, der var knap saa godt underbygget. Formelig videnskabeligt. Men bliver man træt af at læse de tørre Bevisligheder, er der en Rigdom af Fotografier, Tegninger, Kort og Oversigtskurver, som det er fornøjeligt at lade Øjnene holde Frikvarter i.

Ingen, der for Fremtiden vil skrive om den jydsk Kok kommer uden om denne Bog. Og er der et eller andet, man har glemt eller aldrig vidst angaaende Hr. Lyrehale, da gaar man i næsten intet Tilfælde forgæves til Westerskovs Skrift. Det er grundigt. Og Manden har haft stor Kærlighed til sit Emne. Men lidt tungt tager han jo paa det. En Jagthistorie ind imellem vilde have krydret Beretningen. Og tænk, om han saa kunde have listet sig Sagn og Sigelser om Uren til fra de gamle Folk paa Hederne. Der maa jo da gaa en Masse Fabler om den Ensommes Færd. Hvorfor sidder han paa Gravhøjen? Hvad betyder hans sære Lyde? Er der ingen af *Jyllandspostens* Læsere, der har hørt gamle Folk ytre sig om æ Or?

Man lægger Bogen fra sig og trasker mismodig over i Garagen? Hvor er det dog længe siden, Hjertet har spillet i ens Bryst ved at overvære de sorte Herrers Ballet en Rimfrostmorgen i Hedeskellet. Bilerne er uddøde, og Urfuglene er det næsten ogsaa, og man selv er ikke mere end lige saapas levende. Vil der virkelig gry en Opstandelsesmorgen, da det altsammen er der spillende igen? Hr. Westerskov slaar et Slag i Bordet, for at Urkokken ikke skal gaa tabt for Danmark. Det er smukt og prisværdigt og nytteløst.

Statshusmænd og Fyrreskove er Hedernes Konge for aristokratisk til at indrette sig sammen med. -

Der er talt mange vrede Ord om Julijagten paa Urfugl. Og det er sandt altsammen, hvad der bliver sagt. Men... men... men... »Lad os nu bare være Mennesker«, sagde Loppen eller hvem det var. Og lad os Jægere nu endelig ogsaa bare være Jægere og aldrig blive noget saa

fint som Naturvenner. Kokken kan kun skydes i den varme Tid. Vil man have Danmarks ubestridt festligste Jagtoplevelse, den, der kræver mest af Mand og Hund og giver mest til Gengæld, saa skal man ud efter Majestæten i den Tid, han generer sig, fordi Kaaben ikke er i Orden. Om Efteraaret rejser han jo 2 km ude og saa Farvel med ham. Og Drivjagt paa Urkok er ikke Urkokkejagt. Forkort de 15 Dage til 7, om De vil, men formen os ikke et Par urdanske Dage i Juli eller August.

Saa er der Reservaterne. Lille Venner, gør os nu ikke hele Danmark til et Musæum! Jeg vil gerne, Urfuglen forbliver hos os, men kun som den altid har været her, ligesom vi andre, i Kamp og Risiko. Hvis vi driver vor unaturlige Naturiver saa vidt, at selv Urkokken skal gøres til Kustode, og ingen Bøsse maa nogen Sinde løftes mod ham, saa lad ham hellere gaa til Valhal som en Helt end sidde hen paa Aldersrente i en Hønsegaard.

- Side 49 staar der det Ord »drenke«. Den Mand, der har brugt det, kan ikke være født Midtjyde. Kan De ikke skaffe mig at vide, Hr. Westerskov, hvilket Lolland og hvornaar han er kommet fra?

Ja, ja, men det var en flink og dygtig Bog. Vi stiller den hen paa Reolen og er glad ved at have den ved Haanden.

Kaj Munk